

ויאמר משנה

פרשת "עקב". י"ח אב ה'תש"פ. עלון מספר 95.

מאמר על פרשת השבוע ותשעה באב:

"זכרת את כל הדרך אשר הוליכך" (במדבר ח' ב').

לימוד המוסר העולה מסדר פסוקים הללו: טעם הדרך הקשה אשר הוליכך, ותכלית כל העינויים והייסורים, הם כדי לבסס ולבנות יסוד איתן של האמונה בה', להודיע כי "לא לחכמים לחם ולא לנבונים עושר" (קהלת ט' י"א), ורק על מוצא פי ה' בלבד יחיה האדם. רק אחר לימוד זה, בעמידה בעוז בכל הקשיים והניסיונות, נתן לזכות אל המנוחה ואל הנחלה, כשה' מביאך אל ארץ טובה, ושם תזכה לברך את ה' על הטובה אשר נתן לך. נסתרים דרכי ה', ואין אדם יודע שורש הברכה, מנין תתגלגל, פעמים עמל האיש ומתייעץ קשות במקום אחד, ופתאום שולח לו השם יתברך צמיחת ישועתו ממקור אחר, בלתי צפוי לגמרי – כי על כל מוצא פי ה' בלבד יחיה האדם, כדוגמת המעשה המדהים אשר לפנינו, אשר שמעתיו וקבלתי מפי אדם נאמן. איש יהודי, ישר דרך וירא אלוקים, מעיר הקודש ירושלים, בנו נכנס בבית האירוסין בשעה טובה ומוצלחת. לרש אין כל, נאלץ לצערו להפליג אל אנגליה הרחוקה. שם בלה מספר שבועות בלונדון הבריה, במלאכה הבויה של פשיטת יד... סבב והלך מכתובת אחת לאחרת, אבל לדאבון ליבו לא שחק לו מזל. כנראה, מרוב פושטי יד פחתו גם הנתנינות, ובקושי הצליח – לאחר מיצוי כל הכתובות והאפשרויות שבידו – לגייס סכום זעום ביותר, וכמעט לא הרויח שם כלום. כראותו שפל מצבו הקשה היה מדוכדך ביותר. כאשר התיישב לערוך את חשבון ההוצאות וההכנסות, לאחר ניכוי נחח כבד עבור הדרייבר, עלות כרטיס הטיסה ושאר הוצאות הדרך, נמצאו לסיכום בידו אלף וחמש מאות דולר בלבד! הוא התמלא אכזבה וצעד בראותו שכל נסיעתו וטרחתו הקשה, בגלות מייסרת בבושות וביזיונות, לא הועילו מאומה! כך הסתובב האיש ברחובות העיר הזרה והמנוכרת, כשליבו שבור לרסיסים, מחד גיסא, אך בהתחזקות עצומה מאידך גיסא, באמונה ובביטחון בצור עולמים ברוך הוא: "הנה נוכחת" – אמר לעצמו שוב ושוב – "כי לא לחכמים לחם", ואם אין ה' יתברך רוצה, יכול אתה להפליג למרחקים, לדרוף ולהתבונן שבועות שלמים אחר התמכב, ולהשאר בכיס ריק ומרוקן!". הוא השתלל מאוד לחזק בליבו התקווה והביטחון, שלא ליפול חלילה ליאוש ולמרה שחורה, שהלא מידה טובה מרובה פי חמש מאות ממידת פורענות (תוספתא סוטה ד' א'), ואם יחפוץ ה' – הרי ברגע אחד יוכל להמציא לו כל צרכיו משלם! בדרכו נכנס לאחד מבתי הכנסת המרכזיים שלונדון, מקום הומה אדם בתפילות מנחה ערבית, שם מתקבצים משולחים רבים לקיים 'קובץ על יד'... בין גברא לגברא פגש באקראי בחברו וידידו מארץ הקודש, שיצא אף הוא לאותה מטרות אל ארץ נכר, וסובב כמוהו בבתי הכנסת סחור סחור. מטבע הדברים התפתחה ביניהם שיחה לבבית כאחים למקצוע... בין הדברים שח לו הלה, שבראותו את הקושי הגדול בגיוס התרומות כאן בלונדון, בכונתו להרחיק יותר לעבר אוסטרליה שבקצה העולם – שם כנראה, לא מצויים עדין המשולחים הרבים את התורמים, וכדאי לנסות, אולי שם תורה שמש ההצלחה. הוא הציע לו להצטרף אליו למסע הרחוק והארץ, שהרי טובים השניים מן האחד... האיש נבוכ ולא ידע מה לעשות, בהיותו די מאוכזב ממלאכה זו. הוא התקשר לארץ כדי להתיעץ עם אשתו בנידון, אך בחכמתה אמרה לו האישה כי אל יתיאש: "הרי עם אלף וחמש מאות דולרים בין כך ובין כך לא נתן לעשות כלום, הרי אין כאן אפילו התחלה לכיסוי הוצאות החתונה המרובות, שלא לדבר על דיור והיטיים וכו', אין לפנינו כרגע שום עצה אחרת – סע נא, אפוא, לאוסטרליה! אולי יעזור לנו ה' יתברך משם". בדק האיש ומצא, שעלות הכרטיס היקר בטיסת "לונדון מלבורן לוד" (מאנגליה לאוסטרליה, ומשם חזרה לארץ ישראל), הרי היא בדיוק כסכום שהצטבר תחת ידו – אלף וחמש מאות דולרים, חושבנא דדין כחושבנא דדין! הוא ראה זאת כסימן קטן לטובה מן השמים, ונגש הישר אל הקונסוליה האוסטרלית שלונדון,

לסידור מהיר של ויזה לאוסטרליה. כאשר היו בידו כל המסמכים הדרושים, הכין עצמו לטיסה הארוכה. בהגיעו אל נמל התעופה "היתרו" שלונדון הבירה, נדרש בקפידה לעבור בדיקות רבות, כנהוג בימינו, בעיני שלאחר נפילת מגדלי התאומים... נהלי החיפוש היו נוקשים במיוחד, וכללו בידוק דקדקני של התכולה כולה, בנבירה במכשירים חדישים בתוככי תיקים ומזוודות, ובכל הכיסים והמלבושים... אם לא די בזאת, נוספה לאחרונה גם בדיקת נעליים – לאחר שהתגלה נוסע ברנש אחד, שהחביא אבקה מסוכנת בתוך נעליו, החלו חברות התעופה לאלץ כל נוסע לחלוץ את נעליו, והן נבדקות בבדיקה מיוחדת! כמוכן, בלחץ הגדול של טרום טיסה, כאשר הכל ממהרים, והדיילים מאיצים ומלחיצים, נעשה שם אי סדר גדול, כולם אצים רצים, חולצים נעליים, נבדקים, נועלים שוב וממשיכים בריצתם... והנה, תוך כדי הלחץ והצפיפות שבעמדת בדוק הנעליים, נעלמה לו למיודעינו נעל אחת, הוא חפש אחריה חיפוש אחר חיפוש אך הנעל איננה... השעון מתקתק והמטוס כבר עומד להמריא לדרכו... אנשי ביקורת הביטחון התנצלו מאד בפניו: "איי אם סורי! (סליחה) איי אם סורי!", אמרו כל הזמן, וחפשו אחר הנעל בקדחתנות. אבל בראותם שאין הנעל נמצאת האיצו בו למהר, כי המטוס יוצא. "איי אם סורי, איי אם סורי!", אבל אי אפשר לעכב מטוס שלם בגלל נעל... דחפו, אפוא, הפקידים בידו מאתיים דולר ואמרו לו: "כשתגיע לאוסטרליה תקנה לך שם זוג נעליים חדשות, ואנו מאד מתנצלים, איי אם סורי, איי אם סורי"... האיש החל לדרודת בנעל אחת, בדילוגים חפוזים על רגל אחת עד המטוס, כדי שלא יאחר, ונדחף אל מקומו, שבור, מושפל ומדוכדך עד עומקה של נפש! כאשר התבונן במצב שפלותו, הוא בקושי התאפק שלא לבכות! הנה בזבו זה כמה שבועות באנגליה, בשביל אלף וחמש מאות דולר עלובים, שכבר הוציא את כולם על הכרטיס לאוסטרליה, ומי יודע אם שם יהיה מצבו טוב יותר, וכי מה טובה יותר אוסטרליה מאנגליה? והנה עתה כאן, השפילו אותו כר לעיני כל באיבוד הנעל, והוא מדהה למטוס בנעל אחת... אילו פנים יש לזו? כך שקע לו האיש בהרהורים נוגים. ועודו יושב שקוע בדרכו, נגש אליו לפתע יהודי אוסטרלי גבוה, שמן וחסון, שנראה בעיניו כענק, ובחיוך לבבי אמר לו: "שמע נא! אתה יהודי צדיק... אני במקומך לא הייתי מניח עד שימצאו לי את הנעל! הייתי עוצר את כל המטוס הזה! עושה להם סקנדלים, שכל שדה התעופה הגדול היה עומד על הרגליים! מה זה אתך? למה הנחת להם ככה לזלזל בך??? יש גבול כמה אפשר להשפיל את הנוסעים עם הבדיקות שלהם!"... היהודי דגן נתן בו מבט מעמיק וענה לו: "הסכת ושמע, דע לך שבתור יהודי נאמן הורגלתי מעודי לקבל הכל באהבה; לא נורא, אם משמים רצו שאטוס בנעל אחת... לא נורא, אטוס כך! הלאי שאלו יהיו הבעיות שלי, שחסרה לי נעל... לא אלו הן בעיות החיים!"... הענק האזין בקשב, נראה היה שנהנה להודיע לצורת הסתכלות שונה לגמרי ממה שנראה כל כך בטוח בעיניו, ושאל כמסתקרן: "מה הן, אם כן, בעיות החיים?"... כנראה, לא הורגל אדם זה בבעיות ובקשיים... כיון שהיתה טיסה ארוכה לפניו, לא מהרו כאן על סיפון המטוס לשום מקום. נקשרה ביניהם שיחת רעים לבבית, שבמהלכה שח לו היהודי דגן את כל אותו המעשה, שהוא צריך להשיא את בנו ואין לו פרוטה לפורטה, והוא עשה עתה באנגליה כמה שבועות, שלא הנפיקו אלא אלף וחמש מאות דולר, שאת כולם הוציא כבר על רכישת כרטיס הטיסה, ולא נותר בידו אף לא דולר אחד, ואף נעלו נעלמה... וכעת הוא בדרכו לקבץ נדבות באוסטרליה, ומי יודע כמה כבר יעשה שם... הסיפור כולו נגע ללבו של בן שיחו, ביחוד לאחר שכבר התמלא רחמים עליו בגין ההשפלה הגדולה בעיני הנעל. הוא הרהר קלות ושאל לפתע: "הגד נא, בכמה מסתכמות הוצאות החתונה הגדולה, שאתה כל כך טורח עבורה?". ערך האיש חשבון מהיר, וענה: "בסביבות שישים אלף דולר, טבין וטקילין!". הגיב הלה: "זה הכל?! הנה בא אוכיח

אודות פרשת "עקב":

1. יש לה 111 פסוקים.
2. מתחילה בפרק ז' פסוק י"ב.
3. מסתיימת בפרק י"א פסוק כ"ה.

הילולא דצדיקא:

הרב יעקב כולי זצוק"ל ילקוט מעם לועז, י"ט אב ה'תצ"ב. האדמו"ר הרב שמעון שלום קאליש מאמשינוב זצוק"ל, י"ט אב ה'תש"ד. הרב חיים סולובייצ'יק מבריסק זצוק"ל, כ"א אב ה'תרע"ח. האדמו"ר הרב אהרן רוקח מבעלזא זצוק"ל, כ"א אב ה'תש"י. האדמו"ר הרב מאיר הגדול מפרמישלאן זצוק"ל, כ"ב אב ה'תקל"ג. המשגיח הרב אליהו הכהן דושניצר זצ"ל, כ"ב אב ה'תש"ט. הרב דוד סתהון דב"ח זצוק"ל, כ"ג אב ה'תש"ט. הרב יעקב ישראל קניבסקי זצוק"ל הסטייפער, כ"ג אב ה'תשמ"ה.

סיפור מתח בהמשכים:

יעקל הקמצן הגוי (חלק ה')
תקציר: הגביר יעקל הקמצן הלך לעולמו, ואנשי העיירה בלית בררה קברו אותו, כשעל מצבתו כתבו "יעקל הקמצן הגוי". חלפה תקופה, והנה התגלו בעיות בתפקוד בית הכנסת אורחים המפורסם, עד שיום אחד הוא נסגר. כמו כן גם קופות הצדקה הרבות, שעל ידיהן היה מפור ומומך בעניים רבים ובמוסדות תורה וחסד, כולן נסגרו. הפונדקאי הכריז על פשיטת רגל, ובבת אחת אבדו בני העיר תומך חשוב ונלהב מעמודים המחזיקים את כל עניני הצדקה שבעיר. כראות רב העיר, הרב יום טוב ליפמן הלך זצוק"ל – בעל ה"תוספות יום טוב", את תוצאות פשיטת הרגל של הפונדקאי, חש הוא שמהו אינו כשורה כאן, זה שנים שהכל התנהל למישרים, בית הכנסת האורחים תפקד תמיד בצורה מצוינת, התמיכות זרמו ככל הנצרך בעיר. מה קרה פתאום שהכל נפסק בבת אחת? הרהר הרב, אולי זקוק האיש לעזרה או ליעוץ? הזמינו אליו לשיחה. כשהגיע הנדיב לבית הרב, הושיבו הרב, ושאל: "אמור לי, מה קורה לאחרונה בעסקיך? שמא נפלו המניות שלך? אולי זקוק אתה לעזרה או הלוואה כספית?". "לא!" ענה האיש נחרצות, "ברוך השם איני זקוק כרגע לשום עזרה או הלוואה! הפונדק שלי ממשיך לתפקד כרגיל ופרנסתי מצויה ממכירת יין שרף לתושבי הסביבה, רק את בית הכנסת האורחים איני מסוגל יותר להחזיק, לצערי".

המשפך יפוא בצורת ה' בעלון הצא...
...
המשפך יפוא בצורת ה' בעלון הצא...
...
המשפך יפוא בצורת ה' בעלון הצא...
...

חידות על פרשות השבוע:

- א. כמה ימים היה משה בהר סיני?
- ב. מקום התפילין של ראש.
- ג. אחד משבת המינים
- ד. אחד מן הדברים שיתברכו אם ישמעו בקול ה'.
- ה. מילה נרדפת ל-הרגות.
- ו. המילה הראשונה בפרשה.
- ז. היכן מרומז בפרשה החרב של מכת בכורות?
- ח. דבר שנשתבחה בו ארץ ישראל.
- ט. מה עשה משה לעגל הזהב?
- י. היכן מרומזת מכת דבר?
- כ. למה נמשלו בני ישראל?
- ל. מה קרה לבגדים שלבשו בני ישראל במדבר?
- מ. שם נרדף לפסל, קשור לקורונה.
- נ. היכן השליך משה את האפר של העגל ששרף?
- ס. באיזה ים טבעו המצרים?
- ע. מה פרשת השבוע?
- פ. אילו דברים יש מצוה לשורפם?
- צ. שליח של ה' לשלחם בכנענים.
- ק. מקום שבו הכעיסו בני ישראל את ה'.
- ר. מה עלול לקרות למי שיש לו הרבה כסף?
- ש. מה הוריד משה מהר סיני?
- ת. אחד המקומות בו הקציפו בני ישראל את ה'.

על פי סדר א'-ב'

לך, שגם זה לא מבעיות החיים כלל!!". על אתר הוציא מחיקו פנקס צ'קים, ורשם לו צ'ק על סך שישים אלף דולר!!! התברר שהיה זה יהודי עשיר גדול מאוד, מעשירי אוסטרליה, ששישים אלף דולר אינו סכום גדול עבורו. הוא תחב את הצ'ק בידו ואמר: "הנה, בזה יגיע הקץ לתלאותיך ולסבלך פה... עבר עליך די! כשגיע לאוסטרליה כבר לא תצטרך לחזור על הפתחים בנעל אחת, פשוט תעלה מיד למטוס הביתה..."

מסקנה: "למען הודיעך כי לא על הלחם לבדו יחיה האדם, כי על כל מוצא פי ה' יחיה האדם!"

שבת שלום ומבורך!

על פי המשפיע הרב גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א.

חידודי הגר"ח:

ש. האם צדיקים לתת קרבה לכל אחד, או רק למי שמרגישים שהוא צריך?

ת. "לכולם".

ש. יש בחורים השואלים אם ללמוד רק את המסכת הנלמדת בישיבה, או צריך ללמוד עוד מסכתות, אולי זה יכלבל אותם?

ת. "זה לא מבלבל".

חלק ה'

לקחי הקורונה:

אדם בלי מסכה בקורונה – 500 ש"ח קנס.
אדם בבין הזמנים בלי מראה של בן תורה???

שו"ת הגרי"ז לבין הזמנים:

שו"ת מיוחד לבין הזמנים עם הרב יצחק זילברשטיין שליט"א:
האם לבישת החליפה בעת התפילה היא חובה או הידור? ונפקא מינה כאשר יש טורח בכך, כגון בעת הטיול וכדומה. יש לזכור שבעוד כחודש ימים יתרגשו עלינו ימי הדין, ומה נאמר ומה נענה להשם יתברך אחרי שהתפללנו ללא מורא שמים, משום טורח?
השאלה הנ"ל התעוררה אצלנו גם כאשר לבישת כובע, האם זו חובה או הידור? **אדם** שהיה קובע פגישה עם נשיא ארצות הברית, היה מעז לבוא בלי מלבוש דרך ארץ?!

ומה היא ההלכה בדברים הנ"ל, לגבי ברכת המזון? יש לזכור שהיו יהודים רבים שנפטרו בשואה מרעב ומחוסר כל. ואם כן, כאשר השם יתברך משפיע עלינו מטובו ונותן לנו מזון, יש לברך בדרך ארץ ובתודה. **האם** אפשר ללבוש בעת התפילה כובע שנהוג ללבושו רק כהגנה מן השמש? **אם** ראוי לעמוד כך לפני המלך, מותר...
האם טלית מועילה במקום חליפה? רק כשאי אפשר ללבוש את שניהם. **טלית** על הראש (לכחור) במקום כובע? **כן"ל**.

נעלי בית בשעת התפילה? **חס** ושלום. יש לנו ללמוד מיוסף הצדיק, שכאשר הגיע לפני פרעה, התלבש יפה.

נעליים ללא גרביים בעת התפילה? **אף** אחד לא יעז להופיע בצורה כזו לפני שליט.

מה עדיף: תפילה במנין ללא כובע וחליפה, או כובע וחליפה ללא מנין? **שניהם** לא רצויים, אך עדיף בחליפה בלי מנין.

רצינו לדעת מה גודל הענין בכל הנ"ל. **יזכור** כל בן תורה שאוי לנו מיום הדין ואוי לנו מיום התוכחה. והמתלבש כתיקון הבגדים הכתוב ברמב"ם, תפילתו תשמע.

השאלות הופנו גם לרב שמריהו יוסף חיים קניבסקי שליט"א, שענה:
"בכל הדברים צריך ללכת כמו שהולכים לפני מלך ואדם חשוב, זה מדינא דגמרא, וחס וחלילה לזלזל בזה".

חידה על פרשת השבוע:

החידה מהעלון הקודם: "כספך היה לסיגים". מה הפירוש "סיגים"? **התשובה:** ריבית.

הזמנים לפני ירושלים עיהק תובב"א.			שבת פרשת "עקב".			זמני השבת:		
הדלקת נרות	שקיעה	עלות השחר	נץ החמה	חצות היום והלילה	שקיעה	מוצאי שבת	צאת הכוכבים	רבנו תם
18:55	19:35	4:20	5:59:30	00/12:45	19:34	20:08	20:08	20:46

אשמח לקבל הע/ארות, תיקונים, עצות ועוד. כדי להרשם כפרנס נא להתקשר ל-025870079. טעון נגיזה. נא לא לקרוא בזמן שאינו ראוי. העלון מוקדש לעילוי נשמת: שלמה חיה בן אסתר ז"ל. עליזה בת מרים ז"ל. הרב אליהו בן טובה זצוק"ל. לרפואת: מרים בת עליזה. משה בן שרה. חיה בת מלכה. יפה בת רחל. הרב רפאל גבריאל אליהו בן רחל חיה שליט"א. להצלחת משפחת למנו.